

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér“ rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr díjért közölhetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyitléri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1885. évi folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vásárhelytt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legelőszérűben posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

Félreértés kikerülése végett kijelentjük, hogy azoknak, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, lapunkat csak azon reményben küldöttük és fogjuk talán ezután is küldeni, hogy a hátralékot utólagosan befizetik. Azon t. olvasóinkat, kik nincsenek ilyen véleményben, kérjük lapunkat visszatartatni, illetőleg a postáról el nem vitetni.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A párbér kérdése.

Ujabb időben Magyarországon úgy, mint Erdélyben, a párbér — kepe — kérdése mindinkább szélesebb és szélesebb körű eszmecsere tárgyát képezte és az ügy iránti érdeklődés nagyobb és nagyobb hullámokat kezd felverni. És ez sokkal fontosabb kérdés is, mint első tekintetre látszanék. Igen, mert a hitközségek egyik legfontosabb életkérdése, a plebániák és iskolák fennállása, léte függ ettől.

A legrégebbi időkben megalakulván a plebániák, a régi uradalmak birtokosai, földesurai, mint arra jogosult és hivatott közegek, az egyházmegyei s politikai hatóságok együttesen határozták meg a plebániák és iskolák fenntartására természetben és pénzben kifizetendő illetéket, illetőleg „az illető földesur megalapította az illető lelkész jövedelmének egy részét azáltal, hogy míg ő maga a patronusi terheket viselte, addig tőle függő jobbágyainak telkét kötelezte arra, miszerint a plebános fenntartására szükséges illetményt járuljon“.

Igy alapított meg az egyes esetekből az általánosságra a plebániák és iskolák, illetőleg kántortartatók fenntartására a természetben és pénzben fizetendő kepe, vagyis: párbér.

Az ekép létrejött határozatok örök időkre voltak szánva, azonban újabb időben részint törvényeink, részint az ezen alkalmából felmerült peres ügyek elintézésére rendelt fórumok tájékoztatlansága, részint pedig az alábbiakból kitűnő bizonyos érdekek a párbér ügyét kérdésessé tették. Eddig azonban a történelem szerint alig fordult elő az az eset, hogy valaki a párbér dologi természetét kétségbe vonta volna; csak mostanában kezdtek ezen kérdést a bizonyos érdekek tekintetéből még eddig kétségbe nem vont dologi oldaláról is előhúrozni, midőn a keresztény birtokok nagy része idegen hitfelekezettiek kezébe került.

Már 48 előtt felvetetvén a párbér kérdése, különfeleképpen oldatott meg és pedig a nélkül, hogy a korábbi vallásügyi törvények a felmerült kétségeket eloszlatták volna és feltárták volna a kérdés lényegét. A zavar magva már az 1790—1-k-i híres vallásügyi törvény által el lett hintve, midőn — helytelenül — e törvényzikket úgy magyarázták, hogy kivált vegyes vallású községekben mindenki csak vallása szerint tartozzék adózni kultur-célokra, nem gondolván vissza azon senki által kétségbe nem vont és kétséget nem is szenvedő körülményre, hogy az 1790. előtti plebániák és iskola-alapítók csak bizonyos meghatározott felekezeti plebániát vagy iskolát alapíthattak és láthattak el. Innen a törvény félremagyarázása, a plebániák és iskolák fenntartási terhet viselő uradalmaknak az alapító uraságok szándéka ellenére más célra történt fordítása s azok szándékának kijátszásával más módon való felhasználása sok plebániát annyira megkárosított és anyagilag tönkretett, hogy az uraságok ajándék-földekkel önként siettek segíteni főképp a vegyes vallású községek elviselhetlenné vált baján. A hol pedig az innen beállott bajt az uraságok egészen nem tudták megorvosolni, Magyarországon úgy, mint Erdélyben, a vallás-alapok segítségéhez kényszerültek fordulni. Az alapítók szándékának s így a vallásügyi törvénynek félremagyarázása annál nyomasztóbb volt a birtokok egyik vallásfelekezettől kezéből a másik vallásfelekezetté kezébe történt átmenéséről, mert kárpótlásról a megkárosított fél részére gondoskodva nem lett. Azonban a törvénynek ezen félremagyarázása és az alapítók szándékának kijátszása sem magát a törvényt, sem az alapítók szándékát nem semmisítette meg, sőt, mint kivétel, megerősítette mindkettőt. Aztán e visszasság inkább ott történt, hol a plebánosnak és mesternek nem volt magán-

jogi természetű szerződése a politikai községgel vagy egyes telkes gazdákkal. Ezen szerződés azonban, mint a canonica visitatiókban fenntartva és megőrizve látható, a legtöbb helyen megvolt, van és áll ma is.

A hivatott törvény helyes irányu magyarázata és az alapítók szándékának a történelmi fejlődésen alapuló jogosultsága mellett bizonyít azon körülmény, hogy katolikus ember evangélikus gazdától szerzett urbéri telek után a párbért az evangélikus lelkésznek fizeti és viszont.

Ebből látszik s alább még jobban ki fog tűnni, hogy a párbér nem egyenesen személyi, hanem dologi (jogi) s közjogi — szerződés — természetű ügy s ily szempontból bírálható is el.

De továbbá a mai párbér-zavarban nem kis része van az 1848-ki be nem végzett s rögtönzött XV. törvényzikknek is. Sokkal könnyebb nagy elveket hirdetni, mint azokat a mindennapi életre alkalmazni. Könnyű volt az urbéri terheket eltörölni, a vallásfelekezetek általános viszonyosságát kimondani; de a következményekről gondoskodva nem lett. Nemcsak a tényeknek, de a törvényeknek is megvan a logikájuk. A bevégtetlen 48-ki törvényhozás által fellettek forgatva a régi agrár viszonyok. Ezen felforgatás által érintve lett a köz- és társadalmi s a magánélet száz meg száz irányban.

A régi agrár viszonyok felbolygatása ekép ezer és ezer szállal fűződik a mindennapi élethez s napról napra lebonyolítandó életkérdések megoldásának szűk ségességét állítja szemünk elé.

A század elején megtartott canonica visitatiók az urbéri rendezkedés természetes folyamánai voltak csak. Itt az urbéri telek s az eddig már kiszabott terhek képezték a visitatio természetes alapját, vagyis az urbéri telek volt a canonica visitatio s a párbér alapja. Ezen canonica visitatiók inkább a szerződő felek intentiója szerint ítélandók meg, nem pedig bizonyos kifejezések szó szerinti értelme után. A canonica visitatio s az ezen alapuló párbér közjogi szerződés, melyet a plebániák és iskolák fenntartási terhet viselni, illetőleg a kepefizetésre köteles birtokok mai birtokosai egyoldalulag nem mondhatnak fel a vallásfelekezeti s a férj vagy nő más vallásfelekezete vagy épen a párbér-köteles birtoktól távoli helyen való tartózkodás czimén.

Ezen közjogi szerződések maig semmi tételes törvény vagy más intézkedések által nincsenek hatályon kívül helyezve,

tehát kötelező erejűek, s mint ilyenek, nem lehetnek egyesek önkényének báb-szerei. Itt nem arról lehet a szó, hogy más vallásfelekezettiek meg legyenek adóztatva p. o. a katolikus plebánia vagy iskola javára és viszont, hanem ma e kérdésben arról van szó, hogy sok helyen ne veszélyeztessék az iskola és plebánia további fennállása.

(Folytatása következik.)

Felvidéki.

Jelentés a kolozsvári tanonczés segéd-munkakiállításokról.

a) 1883.

(Folytatás.)

A társulatok dicséretes buzgalommal indultak meg az iparos egyesület által kimutatott nemes irányban; a tanulók munkakiállításának eszméjét mindannyian magukévá tették, határozatilag kimondták, hogy jövőben csak olyan tanonczokat szabadítanak föl, kik az ipariskolák látogatása mellett arról is bizonyítványt mutatnak elő, hogy az iparos tanulók munkakiállításán résztvettek; továbbá bizottságokat neveztek ki, hogy az egyes mestereket az ügynek megnyerjék és bizalmi férfiak, kik a kiállításra bejelentett munkák szabályszerű elkészítését ellenőrizték. Midőn az ipartársulatok előtt e maguktartásért tisztelettel hajlunk meg, nem tehetjük, hogy őszinte elismerésünket ki ne fejezzük mindennekfelett azon férfival szemben, ki nemcsak tekintélyes anyagi áldozattal támogatta a kiállítás ügyét, hanem állása magaslatára emelkedve, minden erkölcsi eszközt felhasznált, semmi fáradságot nem kímélt, hogy hazánk ezen első iparos tanulók munkakiállítása legyen eredményes olyan, hogy képes legyen iparunk jól felfogott érdekében egy ily irányu országos akció megindítására befolyással lenni. E férfiú Benigni Sámuel ur, a kolozsvári iparos-egyesület elnöke, ki első sorban tette lehetővé, hogy az ipariskolák igazgatósága a kiállítás rendezését illető megbízatását sikeresen megoldhatta.

A kiállítást augusztus 30-án, a polgári dalegyelet szíves közreműködése mellett, Sigmond Dezső kamarai elnök ur nyitotta meg tartalmas beszédével a városi hatóság és szép számú érdeklődő közönség jelenlétében. A kolozsvári iparos tanulók munkakiállításának értékét nagy mérvben növelte, hogy azon résztvettek a deési, gyalui, tordai, csikszeredai és ádámosi szövő-iskolák s a b. hunyadi gyermekjáték-készítő iskola, miért az érdem Binder Lajos ipari felügyelő urat illeti. Különösen meglepő hatást tettek a közönségre a szövő-iskolák gyönyörű készítményeikkel. Valóban elragadó látvány volt, hogy közönséges porleányok, alig négy hónapi tanulás után, mily finom izlésű és minden tekintetben szép jövőre hivatott cikkeket állítottak elő. Magának a kiállításnak rendezése meglepő szépen sikerült. — Kedves köteleességet teljesítettünk, midőn a kiállítás rendezésében tanúsított szíves támogatásukért hálás köszönetünket

fejztük ki Pákey Lajos városi főmérnök urnak, özv. Lakatos Jánosné csikszereclai polg. iskolai igazgatónő 6 nagyságának, dr. Lehmann Róbert, Rieger Imre és Nagy Kálmán ipariskolai tanár uraknak, Walter Gusztáv, Bakk Lajos, Szöllősy-Géza, Tömösváry Miklós és Demjén Ágoston iparosmester uraknak, s végül Hunwald Henrik és Czery Antal f. kereskedelmi iskolai növendékeknek.

A kiállítás az ipariskolák növendékei közül 130-an vettek részt. Ha csupán a számot tekintjük, kívánhattunk volna többet is, de tekintve azon körülményt, hogy az eszme egészen új, s az új eszmének meggyökereztetése a mi konzervatív gondolkodású közönségünknek mindig sok akadályokkal jár; s továbbá, hogy ez első kiállítás alig néhány hó alatt lett előkészítve: a kiállítás számával meg kell elégednünk. Hogy pedig versenyre kelt iparos növendékeink mily derekasan igyekeztek az ügy iránt érdeklődők várakozásainak megfelelni, e tekintetben nyugodtan hivatkozunk a sajtónak biztatató, sőt kiténtető nyilatkozataira, valamint a bíráló jury ítéleteire, melynek alapján 119 tanuló lett pénzjutalommal, részben dícsérő oklevéllel kitüntetve. Jutalmakban kiosztott 338 fnt 21 kr s 119 darab díszes kiállítású oklevél.

Kolozsvár művelt lelkű közönsége tömeges látogatásával tisztelte meg kiállításunkat, s nagybecsű látogatásával szerencsételtetett a magyar ipar felvirágztatásának egyik legnagyobb és legnépszerűbb zászlóvivője gr. Zichy Jenő 6 mltga, ki csak e célból utazott le városunkba. A 10 és 20 kros belépti díjakból, valamint a kiállítás javára rendezett s a polgári dalegylet szíves közreműködésével szép eredménnyel megtartott táncszalamból a felülfizetésekkel együtt az iparos tanulók jutalmazására 585 fnt 52 kr gyűlt be. A külön jelvényekkel ellátott kiállító tanulók szabadon látogathatták a kiállítást. A kiállítás egész tartama alatt a pénztárnoki terhes tisztet Böckel Károly és Nedoroszték János ur, a táncmulatság alatt Mamicza János ur lekötölező szíveséggel teljesítették.

Szept. 5-én nagy közönség jelenlétében, kik közt szerencsénk volt Ráth Károly iparmuzeumi felügyelő urhoz, Minorich Károly urnak köszönő szavai után Benigni Sámuel iparos egyleti elnök ur tartalmas beszéddel zárta be a kiállítást, kiosztván ezuttal a tanulók jutalmait is.

A kiállítás összes bevételei 1251 fnt 22 krt tettek, melyből az iparos tanoncok részére kiosztott díjak- és díszokmányokra 400 fnt 16 kr.

A kiállítás rendezési költségei fődőzésére 32 darab számla szerint 283 fnt 49 kr.

Az ipariskoláknak adományozott rajzeszközökre 167 fnt 87 kr.

Pénztámaradvány-egyenleg kitűnő iparos tanulók jutalmazására és ösztöndíj-alapul tökéltetett 400 fnt — kr.

Összesen 1251 fnt 52 kr.

Első kísérlet volt ez e téren hazánkban, de a művelt nyugot előtt nem ismeretlen a tanoncok munkakiállítás. Vajha Kolozsvár város ipariskolái e tekintetben is utánzásra találnának, s a nemes versenyre buzdításnak országsszerte alkalom nyújtásával magvát hintonők a magyar ipar jövője nagyságának.

(Vége köv.)

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület alapszabály-tervezete.

(Folytatás.)

VII.

A tagsági jog megszűnése.

9. §. Megszűnik a tagsági jog: a) halál, b) a kötelezettség utolsó évének lejártával, ha az illető tag kilépését legalább egy félévvel előbb írásbelileg bejelentette. Ellenkező esetben a tagsági kötelezettség egy további ciklusra megújítottnak tekintetik. Az igazgató választmány jogosult oly tagokat mindig kizárni, kik a cél ártalmára vannak. Kizártak a közgyűléshez felebezhetnek.

VIII.

Az egyesület szervezete.

10. §. Az egyesület ügyeit intézik: a) a közgyűlés; b) az igazgató választmány; c) a tisztikar; d) a vidéki választmányok.

IX.

A közgyűlés.

11. §. Rendes közgyűlés évenként valamelyik tavaszi hónapban, sorban az egyes vidéki választmányok székhelyén tartatik. Az időt az igazgató választmány, a helyet — esetleg meghívás következtében — a megelőző közgyűlés határozza meg. Rendkívüli közgyűlést az igazgató választmány határozatára 15 napi hirtetés s a napirend közlése mellett csak Kolozsvárrt tarthatni. A közgyűlésen, mely szükség esetén zárt gyűléssé alakulhat, szót és szavazás jogával a tiszteleti, örökös, alapító és rendes tagok birnak; más nyelven, mint az egyesületén, felszólalni nem szabad. Érvényes határozathozatalra legalább is 30 tagnak jelenléte szükséges; ha ennyi tag nincs jelen, ugyanazon tárgysorozat kivételével a szabályszerűen összehívott második közgyűlés a jelenlevők számára való tekintet nélkül határoz. Minden tagnak egy szavazata van.

12. §. A közgyűlés tárgyai: a) a tisztikar és az igazgató választmány jelentései és indítványai; b) az évi költségvetés megállapítására és a megelőző évi zárszámadásra vonatkozó számvizsgáló jelentések meghallgatása, elfogadása és a felmentvény megadása; c) határozathozatal a vidéki választmányok jelentései fölött; d) az egyesület tisztviselőinek s a két tagból álló számvizsgáló bizottságnak megválasztása s a vidéki választmányok megerősítése és kiegészítése; e) egyesek önálló indítványai, melyek az igazgató választmány útján a közgyűlés előtt legalább 8 nappal írásban benyújtottak; f) az ügykezelési szabályok megállapítása s az alapszabályok megváltoztatása, módosítása, esetleg az egyelet feloszlásától főlötti határozathozatal. Mindazon esetleg hozandó közgyűlési határozatok, melyek az alapszabályok megváltoztatását, az egyelet feloszlását s ez esetben vagyonának hovaforrását célzóak, fogantatás előtt a kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendők.

X.

Az igazgató választmány.

13. §. Az igazgató választmány tagjai: a) az egyesület tisztviselői; b) közgyűlésileg mindig 1 évre bevalasztott 24 rendes tag; c) a tiszteleti, örökös és alapító tagok; d) a vidéki választmányok elnökei.

14. §. Az igazgató választmány minden hónapban az ügyrendben meghatározandó napon ülést tart a szükséghez képest külön meghívók alapján bármikor.

Az ülés 6 rendes taggal határozatképes; valamely tag kizáratásához azonban a választmányi tagok kétharmadának jelenléte szükségeltetik.

15. §. Az igazgató választmány feladata: a) az évi számadás előzetes megvizsgálása; b) az évi költségvetés előkészítése; c) évi jelentések kidolgozása és saját indítványainak a közgyűlés elé terjesztése; d) jutalmazás és segélyezés iránti javaslatlétel; e) vidéki választmányok jelentéseinek és egyesek indítványainak tárgyalása s a közgyűlés elé terjesztése; f) tagok felvétele és kizáratása; g) a közgyűlés határozatainak végrehajtása; h) a folyó ügyek elintézése; i) mindazon ügyek, melyeket az alapszabályok nem utalnak kizárolag a közgyűléshez. Az igazgató választmány tölti be helyettesítés által az időközben megürült tisztségeket a legközelebbi közgyűlésig, feldolgozza az adatokat, utalványozásokat eszközöl, szervezi a vidéki hálózatot, s az érdeklődést az egyesülés iránt fenntartja. Egyszersmind arra törekszik, hogy a szabályzatban lefektetett közzgazdasági célokhoz képest pénzintézetek létrejvetelét előmozdítsa s azoknak e szabályzat szellemében teremtet alapon való működését elősegítse. Az egyesület szervezete, ügyeinek kezelésére s legkivált a választmányoknak az egyesülethez való viszonyára ügykezelési szabályokat állapít meg.

(Vége következik.)

A budapesti országos kiállítás.

Az országos kiállítás területén szakadatlan munkálkodás folyik. Az építkezések már befejeztek; az állványburkok egymásután tűnedeznek és leplezetlen szépségben áll imár készen a kiállítási telep száznál több épülete. A kiállítás főbejáratát két óriási zászlóárboz jelzi, mindegyikük 45 méternyi magasságu; valóságos toronyfák, amiket a görgevényi havasok fenyveseiből szállítottak nagy fáradozással ide fel a fővárosba. E bejáraton át jut a látogató ama nagy térre, mely a kiállítás főépülete, a díszes és impozáns méretű iparosarnok előtt terül el; e térnek közepén karsu vasoszlopokon nyugvó sátor emelkedik a zenekar számára, mellette pedig széles márványmedencéből egy szökőkút küldi fölfelé hatalmas vizsugarát. A teret köröskörül szebbnél-szebb épületek szegélyzik: két vendéglő széles terrasse-okkal, a keleti kávéház gyönyörű két mecset-tornyával, a főváros pavillonja eredeti barokkizlésű tetőzetével, a szállodások renaissance-palotája, az igazgatóság csinos kupolájú csarnoka. De koronája az egész térnek és egyuttal a kiállítás összes telepének a hatalmas iparosarnok, diadalívhez hasonló kapuzataival, impozáns idomaival és toronynyi magasságu fényes kupolájával. E tér körül csoportosul a kiállítás többi épülete, mindössze száznál több épület, a legkülönbözőbb stílusok változatos képét nyújtván.

A kiállítandó tárgyak már e hó elseje óta szaporán érkeznek be. Magában az iparosarnokban serényen folyik a berendezési munkálkodás; az állványokon kívül itt már befejezéséhez közel állnak az óriási orgona, a díszes szökőkút, a szobafülkék, amikben a magyar bútortipar fogja a maga remekeit közszemlére kitenni.

A királyi pavillon, a magyar ipar e megkapó szépségű remekműve, szintén be lesz nemokára fejezve. Ez az egész épület tejtétől a talpazatáig, a berendezést, festést stb. beleértve, maga is kiállítási tárgy. A leghíresebb magyar iparozógepek ingyen kényszerítik, mintegy fényes jelölő a honi iparosvilág hődelátának királyá iránt.

A műcsarnok gyönyörű majolika díszítésével már teljesen készen áll. Múltó kerete ez a viruló magyar képművészetnek. Bejelentő már annyi akadt, hogy bajosan lesz lehető valamennyi beérkező műtárgyat benne elhelyezni.

A keleti pavillon ügye utóbb örvendetes lendületet vett. Gróf Zichy Jenő legutóbbi belgárdi útjának az a fényes eredménye lett, hogy a szerb kormány és a szerb király azonnal intézkedtek, hogy Szerbia kiállításunkon a maga ipari és mezőgazdasági viszonyainak teljes és kimerítő képével legyen képviselve. Ugyanez jelenthető Bulgáriáról is. Sándor fejedelem maga is igen élénken érdeklődik a kiállítás ügyei iránt, és mint br. Biegeleben szófiai követünk írja, személyesen rendelte el, hogy hadserege minden fegyvernemének teljes felszerelése a keleti pavillon bolgár osztályában kiállítassanak; ezenkívül a bolgár kormány meghagyta a járási főnököknek, hogy hivatalból gyűjtsék össze a népjelmezeket, házi iparcikkeket stb. a kiállítás számára.

A kiállítás egyéb részeiben is élénk tevékenység uralkodik és nincs kétség benne, hogy országos kiállításunk a legtöbb sikerrel fogja minden tekintetben aratni.

Az országos kiállítási bizottság felkérte hazánk kiváló tudósait és szakférfiát, hogy a kiállítás ideje alatt a kiállítás egyes csoportjait véve alapul, népszerű felolvasásokat tartsanak. E felolvasások a hangversenyteremben belépti díj nélkül fognak megtartatni. Vámbéry Ármán hírneves tudósunk már készen is nyilatkozott a kelet életéről és iparáról szóló ilyenféle felolvasás tartására.

A kiállítás területén levő vendéglőkben játszó zenekarokra nézve oly intézkedés történt, hogy a zenekarok egész napon át díjtalanul fognak játszani; tányérozni csak esti 6 órától fogva szabad. Ez intézkedés célja az, hogy a látogató közönséget a zenekarok pénzzedéssel legalább azon időben ne terheljék, míg a kiállítás épületei nyitvák.

A hangversenyteremben egy orgona fog felállítatni, melynek készítője Angster József pécsi orgonakészítő; e nagyszerű hangszer az obrováci római káth. templom számára készült, de megrendelője dr. Haynald Lajos bibornokérsek megengedte, hogy a kiállítás tartama alatt a koncertteremben felállítassák és rajta játszassanak.

A Franciaországból Budapestre a kiállításra érkező állatok tekintetében a francia kormány a legelőzékenyebb módon megengedte, hogy a francia szarvasmarhák Franciaországban két napig tartó observációval és orvosi vizsgálat mellett visszaszállíttassanak és egyszersmind ilyen szállítmányokra vámentességet adott.

A kiállítás nemzetközi szakosztálya e hónapban két ülést tartott, és pedig márcz. 5-én dr. Herich Károly és 15-én Zichy Jenő gróf elnökelete alatt. Mindkét ülésnek érdekes tárgyai voltak. A márcz. 5-iki ülésben a gépek megvizsgálására dr. Herich által készített szabályzat tárgyalatott és csekély módosítással el is fogadtatott. Hasonlóképp elfogadtatott egy a jegyző által fogalmazott körlevél szövege is, mely kinyomatva már valamennyi külföldi kiállítónak megküldött s a mely a katalógusra, biztosítására és egyebekre vonatkozó tudnivalókat tartalmazza.

A márczius 15-iki ülésben újabb bejelentések közül a következők fogadtattak el: H. C. Hoffmeister Bécsben két gőzmotorral; J. Hipp Bécsben, feldolgozó-eszközökkel; J. Anger Bécsben, varrógépekkel; Dünnkopp et comp. Kiefteldben, hasonlóképp varrógépekkel; Windisch és Kunze Meissenben agyagiparhoz való szerszámokkal; Fr. J. Wiedemann és Buschke Bécsben gőzmotorokkal; C. Schlickeyren Berlinben téglagyártáshoz szükséges géppel; Société anonyme d'électricité a Courbevoie, dinamoelektrikus gépekkel és villanyos lámpákkal; C. Roenius, Bécsben waggon-készítéshez való gépekkel; C. K. Hailfinger Bécsben konyhaszerkekkel; D. Schwandner Bécsben aranyművesek, kőnyvőkötők, bronziparosok és papirgyártók számára való szerszámokkal; Mayer et Co. Kalkban trieurrel; Brunner testvérek szabad petroleum-lámpákkal; A. Nieske Drezdában egy új fűtési rendszerrel, melyhez sem tűz, sem fűstvezető nem kell; J. Müller Hainspaktban, forrasztókályával; Purcaru Bukarestben stereométerrel. Ezeken kívül még Tarnóczy Gusztáv jelentett be újabb külföldi mezőgazdasági gépeket, melyek azonban megbírlásra egy szakértő bizottság elé utasítottak.

Gr. Zichy Jenő indítványára a Clayton et Shuttleworth cég fal fog szállítatni szakmakötőfonó gépek kiállítására. — Mindkét ülésnek ezenkívül egy fontos kérdése volt a nemzetközi osztály kiállításáról készitendő katalógus, melyet Nagy Dezső, Miklós Ödön és a bizottság jegyzője dr. Toldy László fognak szerkeszteni. A nemzetközi osztály kiállításába több igen érdekes tárgy, hely szüke miatt — dacára a két csarnok nagy voltának — nem volt bevehető.

A fővárosi lakásírodában márcz. 14-ig 335 lakást jelentettek be.

A diphteritis sikerült gyógykezelése.

Ajánljuk e cikket, melyet a „Magyar Föld” után közlünk, a szülők és emberbarátok figyelmébe.

Egyik kolozsvári lapban, a mely folyó évi február hó 16-án megjelent, olvastam, hogy Gyó-Alfaluban Székely István nevű gazdembernek egyszerre négy fia halt meg diphteritisben, a melyek közül a kisebbik 8, a legnagyobb pedig 15 éves volt. Mondhatom, hogy egy ilyen eset bárkinek szörizhatja szívét a részvét fájdalomtól, mely körülmény tartózkodó hallgatásomból kiragadott, miért is e betegség sikerült gyógykezelésének leírására és a nyilvánosságra hozatalára kényszerített; ezzel nem akarom azt mondani, hogy talán ennél a kezelési módnál jobb nincsen, hanem közölni kívánom

azon bámulatos sikert, melyet e kezelési móddal elértem, a mennyiben bizonyítékaim mind élnek, mit a következőkben kívánok ismertetni:

1882-ik év október hó 12-én egy három és fél éves leánykám nagy láz kíséretében diphtheritisbe esett, a kinek a toroküregében egy lencsenagyságu citromszínű izzadmány volt, látható a bal mandulája megdagadása mellett, a miért is a gyermek egy külön szobába helyeztetett el és egy igen kitűnő orvos gyógykezelése alá adott, a ki az izzadmány napontai háromszori tusírozására rendelt Nitr. Argent. 2 gr., Aqua distil. 10 gramm, belsőleg rendelt Infus. r. Ipecacuan. 0.30, colat 140, adde, Acid. phosphor. dilut. 1.5 gr., Sirup. rub. idei 20 gr. óránként egy kis evőkanállal; a gyermek naponta jobban érezte magát, úgy, hogy 25-én az ágyat el is hagyta.

Igen természetes, hogy hivatásom miatt nem lehettem mindig otthon, miért is a beteget nőmnek kellett ápolni. 16-án este faluról haza jöve, nőmet lázas állapotban fekve találtam; gyertyavilágnál megvizsgáltam nőm torkát, mivel azt fájlalta, de abban fel tűnő verességnél egyebet nem láttam; reggel azonban jobbról-balról az invitorlár és a nyelvcsapon sok citromszerű izzadmány volt látható. A forró lázas állapot folytonosan emelkedett, minek következtében orcsái biborverések lettek; a hathónapos csecsemő azonnal el lett választva és eltávolítva, nehogy infúzióltassék. 17-én reggel az orvos megjelenévnél kis beteget látogatására, konstata, hogy nőm a legmérgeesebb diphtheritisben szenved, mire óránként az előbbi rendkívénnyel felváltva a következő gyógyszer: Chini. Muriat. 1.5 gr., Acid. muriat. dilut. gutt. 20. Sir. cort. aurant 25 gr. Aqua destillat 100 gr.; a lápisz-oldattal ecsetelés 3-4-szer eszközöltetett naponta, de minden eredmény nélkül, a láz folyton nőtt, vagy magas fokon tartotta magát, de alább nem szállott, — az erős ecsetelés dacára a diphtheritis-gombák folytonosan szaporodtak, a torok-üreg egészen összedagadt, úgy, hogy a nyelés csak a legnagyobb fájdalommal történhetett, minek következtében élelmi szert nem vehetett magához.

A szájában folytonosan jégdarab-koczkát tartott, a fejére és nyakára hólyagba kötött jég alkalmaztatott a rapidon fellépő lob enyhítésére megszakadás nélkül éjjel-nappal; 19-én a nyelés úgy megnehezedett, hogy az adagolásnál majdnem megfuladás fenyegetett.

A légzés is megnehezedett, ugyannyira, hogy a beteg folytonosan hortyogott, a láz és forróság nem engedett alább, a gombaképződés folyton megújult és szaporodott, mely állapot 20-án is egyenletesen fenn tartotta magát. 21-én reggel a beteg állapota még mindig csak rosszabbult, a bal orrlyukából kevés vérzés mutatkozott, mire az orvos is elkedvetlenedett, mert ez volna a legrosszabb körjelenség e betegségnél, legalább az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az ilyen betegek mindig jobb létre szenderülnek, a miért is siettem nőm szüleinek sürgönyözni a betegség rosszabbra fordultáról.

Enek következtében 21-én éjjel fél 1 óra kor megérkezett nőm anyja, ki látva szánalmas helyzetünket, figyelmeztetett az azelőtt pár hónappal nálam megszállt rokonom diphtheritisben szenvedett kocsisának meggyógyulására.

Az eset a következő: Ezelőtt 6-7 hóval nőm nagynénje nálam volt látogatába, a kinek kocsisa diphtheritisbe esett; karbolsav hiányában ijedtemben petroleummal ecseteltem ki torkát s azonnal elhagyták házuukat.

(Vége következik.)

A kisdödővő fillérestélye.

Csik-Szeredán, 1885. márcz. 22.

A „vörös kereszt egyelet“ részéről Élthes Jakabné és Deák Ignác né által folyó hó 21-én a Csik-Szeredában létesítendő kisdödővő javára rendezett szini előadás- és táncszal egybekötött fillérestély oly fényesen sikerült, mint azt a jótékony cél iránti érdeklődés s főleg a rendezőség fáradságtalan tevékenysége után várni lehetett.

Esti 1/2 7 óra felé kezdett gyülekezni a közönség, s alig 7 órakor már együtt is voltak mindazok, kik a jótékonyezélú s fényesnek ígérkező mulatságon részt venni óhajtottak.

A terem csak úgy csillogott a szebbnél szebb tolettéktől. Az én szemem is majd elkáprázott a sok szépségtől, pedig még csak az ajtóban állottam s futólag tekintetem végig a díszes koszorun. Lépjünk beljebb, nézzük közelebbről. India tündér kertjei, bennök a bajadérekkel, nem lehetnek szebbek, mint az estély közönsége. Foglajunk állást a középben, s kísértjük meg a szép csoportozat egyesit felismerni! De pardon, lehetetlen! Emlékezetem megosallhatna, s talán kifelelnék a szép virágokból nehányat, mely körülmény nyakamba zúdítana oly nehezen elviselhető haragot, neheztelést, melyet a szép szemek iránt fogékony gavallérnak megérdemelni nem szabad.

A legterheesebb feladat ugyanis egy reporterre az, hogy valamely társaságban jelen volt hölgyek neveit hiba nélkül közölje referáciájában, s szért csak annyit mondhatok határozottan, hogy igen ritkán láthatni nálunk oly számos és díszes közönséget, mint milyen ez alkalommal is összegyűlt.

A jótékony cél anyagi sikere is fényesen tanuskodik erről; ugyanis bevétel volt jegyek árában 114 frt 40 kr.
Kiadás 29 frt 67 kr.
Marad 84 frt 73 kr.

Ebből felelése Homokay László színigazgatónak adott át 42 frt 36 kr.
Marad 42 frt 37 kr.

Ehhez hozzáadva a felülfizetésekből begyűlt 5 frt 20 kr.

A jótékony célra maradt 47 frt 57 kr, mely összeg Élthes Jakabné ő nagysága által a Csik-Szeredában felállítandó kisdödővő javára a „csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság“-nál betéti könyv mellett elhelyeztetett, s a betéti könyv Élthes Elek kir. tanfelügyelő urnak megörzés végett átadott.

Élthes Jakabné ő nagysága páratlan és fáradhatatlan buzgósgáért, melyet a cél sikerésitése tekintetében kifejtett, örömmel adunk kifejezést a közeliismerésnek.

Előre tudtuk, hogy a cél anyagi sikere fényes lesz; mert ismerjük áldozatkész tevékenységét, s őszintén csak azt óhajtjuk, hogy ezen szent cél valósitását ezután is hordja szíven.

Nivlám.

Különfélék.

— A kézdívásárhelyi képviselő-testület folyó hó 24-én tartott gyűlésében Varga Gyulát választá meg városi aljegyzőnek.

— A kézdívásárhelyi jótékony nő-egylet böjti utolsó fillérestélye folyó hó 21-én folyt le középszámu, de díszes közönség jelenlétében. Rendezők voltak: Réthi Józsefné, Török Mariska és Szöcs Vilma urhölgyek és Borosa Miklós ur. Ha az igazi jó kedv után lehet megítélni egy mulatságot, ezen estély egyike volt a legsikerültebbeknek; minden arezon ott ragyogott a jó kedv, az emelkedett kedélyhangulat kinyomata. A szívélyes háziaszszony, a bájos házi kisasszonyok s a szeretetre méltó háziur gyöngéd figyelemmel vették körül a vendégeket s lelket és életet kölcsönöztek e kedélyes mulatságnak. Vajna Károly ur humoros felolvasása után bevett szokások szerint táncmultság volt, mely a hajnali órákban ért véget. Felülfizettek: Popovics Andrásné 10 kr, Málnási Kristófné 20 kr, Réthi Józsefné 1 frt, Weinreiter Györgyné 10 kr, Weinreiter Jánosné 10 kr, Pongrácz Jánosné 30 kr, Nagy Mózesné 10 kr, Török Mariska, Szöcs Vilma, Benedek István honv. őrnagy 1-1 frt, Biscotini Péter honv. hadnagy, Kónya Albert, Sárkány Gyuláné, Varga Vilmos, Csizsár Pál, Baka Mihály, Nagy József, Balogh Gyula, Jancsó Mózes, N. N. 10-10 kr, Török Sámuel (Sándor fia), Benkő István, Tóth Béla, N. N., Szöcs Károly 20-20 kr, Jancsó Gyula, Rákosi Jakab 30-30 kr, Török Sándor, Áradó 90-90 krt. — A 14-én tartott fillér-

estélyen felülfizettek: Kovács Károlyné 1 frt 10 kr, Szilveszter Dénesné 50 kr, Gábor István, Nagy Ferencz szeszgyáros 40-40 kr, Csizsár Pál 30 kr, Kelemen Istvánné, Pongráczné, Györfi (Kleindinst) Lajos, Málnási József, Szöcs Károly, Szöcs József fm. 20-20 kr, Bernáld Mór, Solyom János, Vajna Ferencz, Kórházi ápolónő, Popovics Józsefné, Fejér Róza, Baka Dani 10-10 kr, x+y 9 kr, Erdélyi Eliz 4 krt. — O.

— Hymen. Ifj. Geringer Ferencz kereskedő folyó hó 22-én váltott jegyet gyergyóalfalvi özv. Rozsdás Jánosné urnő, nagybirtokos, kedves és szép leányával: Honával. Az esküvő a husvéti ünnepek után lesz meg. Fogadják szerenese-kívánnatunk!

— Gyergyói hírek. A vörös kereszt egyelet harmadik fillérestélye folyó hó 19-én — sokkal élvezetesebben, mint a megelőzők — igen szép résztvevő közönség jelenlétében folyt le. Két néma képlet is mutatott be tetszés között. Azonban az estély fénypontját Speier hegedűművész előadása képezte, kinek valóban utólráhetlen játéka a közönséget teljesen elbájolta. Az élvezetes estély 12 órakor ért véget. — A „Magyar közmívelődési egyelet“ gyergyószentmiklósi fiókja a Kolozsvárt jövő hóban tartandó alakuló közgyűlésre Ferenczy Károly plebánost küldte ki.

— Települési díjak szedése a telepedés- és a községi kötelékbe való felvételtől alkotott szabályrendeletekben helyet nem foglalhat. Ezt a belügyminiszter közelebb a Vas megye közönségéhez folyó évi 1226. sz. a kibocsátott alábbi rendeletben mondotta ki: „Ezen megye közigazgatási bizottságának m. é. decz. 10-én 1709. sz. a. kelt jelentéséből arról értesültem, hogy Szombathely r. tanácsú város egy, a megye törvényhatósági bizottsága által 1873. évben jóváhegyott szabályrendelet alapján, dacára annak, hogy telepedési díjakat törvényeink nem ismernek, s dacára annak, hogy a város évenként 30%-ot meghaladó községi pótdátot vet ki, az 1876. V. t.-cz. világos rendelkezése ellenére telepedési díjakat szed és a községi kötelékbe felvételt díj mellett eszközli, felkérem a (ezimet), hogy a kérdéses szabályrendelet újból tárgyalás alá vegye és a megfelelő intézkedéseket tegye meg. — A miniszter megbízásából Lukács György s. k. miniszteri tanácsos.“

— Papolcáról írják lapunknak: „A papolczi állami segélylyel fennálló községi iskolánál az 1881. óta üresedésben lévő harmadik tanítói állás az e hó 14-én tartott választás alkalmával Nagy Imre urral töltetett be. Sok szavunk nincs a választási eljáráshoz, de kettőt még is megjegyzünk. Először azt, hogy miután annak idejében a pályázat kiírdottetett volt és többen folyamodtak, szükség feletti volt az adott körülmények mellett új pályázatot hirdetni és évek hosszán át a régi pályázók folyamodványait is visszatartani. Második megjegyzésünk — a mi különben egyéni vélemény — az, hogy a harmadik tanítói állást ezélszertűbb lett volna taniónoval betölteni, mert annak ugyan lett volna értelme, míg így a harmadik tanítói állásnak semmi értelme sincs. De Papolczon a nagyérdemű iskolaszék négy éven át sem tudta ezen kérdést megfontolni, hanem mint sok más ügynél, itt is érdekből mennek a falnak. Különben, mint mondok, nincs szavunk a választáshoz, csak az illető megválasztott tanító gondoljon egy kissé jobban állására, mint eddig és akkor quittel leszünk! Figyelem!“

— Az 1848. előtti országgyűlések története. A belügyminiszter a következő körlevelet intézte az ország törvényhatóságaihoz: A magyar tudományos Akadémia egyik közlelbi ülésében Zichy Antal tiszteleti tag felhívta az akadémia figyelmét arra, hogy újabbkori országgyűléseink történetének számos nagyjelentőségű emléke még ismeretlenül, gyakran megközelíthetetlenül lapang, sőt azon veszélynek van kitéve, hogy az azoknak fontoságát nem ismerőknek kezében elvész. Áll ez különösen az országgyűlések kerületi üléseinek irományairól. Ezen ülések a legérdekesebb eszmecserék és pártküzdelmek színhelyei valának. Tárgyálásaik a politikai eszmék fejlődésének megismertetésére a legnagyobb világosságot deríthetik. De a kerületi ülésekről jegyzőköny-

vek nem vezetettvén, azokra nézve csak a követek magán följegyzései, naplói és jelentései szolgálhatnak a történetírők részére kutforrásul. Minthogy pedig azon férfiak sora, a kik az 1848. előtti országgyűlésekben részt vettek, mindinkább ritkul és attól lehet tartani, hogy a jelzett emlékek iránti érdeklődés a nagy közönségben mindinkább szűnn fog: az azok megmentésére irányuló intézkedéseket az akadémia nem tartja tovább elhalaszthatóknak. Az akadémia azon kérelemmel fordult tehát hozzám, hogy a szóban levő nagyfontosságú ügy a törvényhatóságok figyelmébe ajánltassék. Felhivom emélfogva a törvényhatóságot, hogy a törvényhatósági levéltárában feltalálendő ily iratok jegyzékét állitassa össze, a magánosok (országgyűlési követek és azok örökösei) birtokában levőket kipuhatolni igyekezzék, s az eredményt úgy közvetlenül a m. t. akadémiával közölje, valamint nekem is jelentse fel. Budapesten, 1885. évi márczius hó 5-én, Tisza, s. k.

— A néhai Molnár Dénes hagyatékához tartozó, két nagy világos szobából, egy konyhából álló lakás a hatolykai utcában, külön udvarral, kerttel, padlással és pinczével együtt egy vagy több évre bármely időben kiadó. Esetleg egy szoba is bérbe adatik. Értekezhetni tek. özv. Molnár Dénesné urasszony nál.

Az „Ország-Világ“ márczius 21-iki, 12-ik száma is rendkívül gazdag és változatos tartalommal s művészi képekkel jelent meg. A sort Jakab Ödön gyönyörű rajza: „Csipkés Klári mátkasága“ nyitja meg, Osalmonjai Pajor István veterán írónkól szellemes epigrammák követik ezt. A „Jó palócok“ról Dortsák Gyula írt érdekes cikket. A többi közlemények a következők: „A trónörökös-pár útja“, számos művészi kivitelű képpel, „A falu urai“, Tolnai Lajos egyre érdekesebb regényének a folytatása, „A habléány“, ritka szép költemény Bartók Lajostól, „A művész-világból“, írta Jesson, angolból Sámi Lászlóné, a „Hét történet“, Székely Huszártól. A trónörökös-pár útját kísérő képeken kívül van még több művészi kép, így az: „Árnyékban“, a „Kis magasratörő“ stb. Az állandó rovatok gazdagsága és változatosága felülmúlja várakozásunkat. Ezek a következők: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, nők világa, könyvpiazz, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, rejtvények. — Az „Ország-Világ“ előfizetési ára január-decemberre 10 frt, január-juniusra 5 frt, január-márcziusra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvény-társasághoz küldendők, gránátos-uteza 6-ik szám.

Pályázat

a m. kir. honvédségi Ludovika-Akadémiában az 1885-6-ik iskolai év kezdetén betöltendő magyar állami, illetőleg magán alapítványi helyekre.

Az 1883. évi XXIV. törvénycikk 2-ik szakasza értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika-Akadémiában felállított „tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam“-ra az 1885-6. tanévre hatvan önkéntesen jelentkező oly ifju vétetik fel, a ki még nem lépett be a védköteles korba.

Ezen tanfolyamnak ezéljá az, hogy a magyar szent korona országában honilletékes oly ifjak, kik élethivatásul a katonai pályát választották, oly mérvű kiképeztetést nyerve, mely őket csapatbiztszteké leendő előléptetésre s egyszersmind arra is képesíti, hogy a tanfolyam befejeztével, már mint hadapródok is, az alantas tiszt kötelességeinek teljesítésére alkalmasok legyenek.

Azon növendékekre nézve, kik a tanfolyam alatt kiválóbb tehetséget tanusítanak, az oktatás további iránya az, hogy ők a később bekövetkező vezérkari s egyéb szolgálathoz megkívántató felsőbb kiképeztetés alapját már az akadémiában megszerezzeék.

A kiképeztetés tehát a növendékek általános műveltségének fejlesztése s ismeretkörük szélesbitése mellett nemcsak a katonai szolgálat minden ágazatára kiható elméleti és gyakorlati oktatásra fog kiterjedni, hanem alkalom fog nyújtani a növendékeknek arra is, hogy a katonai műszaki ismeretekből s nyelvtanból is megszerezzeék azon készséget, mely a szakismereteknek később magán-szorgalom után leendő fejlesztéséhez és a felsőbb kiképeztetéshez mulhatatlanul megkívántatik.

A tényleges állománybeli tisztképző tan-

folym négy évre terjed s ehhez képest négy évfolyamból áll.

Az 1885—6-ik tanévben a harmadik évfolyam állittatik fel.

Az 1885—6-iki iskolai év kezdetével 10 kincstári, 18 részint félfizetési, részint egészen fizetési és 32 magán alapítvány hely fogja tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam első osztályában betölteni.

A II-ik és többi felsőbb tanfolyamba való felvételnek helye nincs.

A félfizetési és egészfizetési helyek összesen, továbbá a 10 egész díjmentes kincstári helyre ezennel nyilvános pályázat nyitattik, a 32 alapítványi hely pedig a jogosult felek bemutatásán folytatás lesz betöltendő.

Ezen helyekre kizárólag a magyar szent korona országában honilletékes állampolgárok fiai pályázhatnak.

1. Felvételi feltételek.

A felvétel a honvédelmi miniszterhez folyó évi június 20-áig vagy közvetlenül az érdekeltek, vagy a bemutatási jogot gyakorló felek által benyújtandó és mellékleteivel együtt szabályszerűen bélyegzett folyamóvány alapján kérelmezendő.

A folyamóványhoz következő mellékletek csatolandók:

a) A pályázó magyar állampolgári minőségéről a hatósági fő-avagy a járási tisztviselő által kiadott bizonyítvány.

b) A pályázó testi alkalmas voltáról és életkorának megfelelő testi fejlődöttségéről valamely honvéd- vagy közös hadseregbeli tényleges szolgálatban levő orvostudor által szabályszerűen kiállított orvosi bizonyítvány.

c) Az összes családtagok számát és életkorát előtűntető „Családi értesítő” azon folyamóványokhoz, melyek ingyenes és félfizetési helyek elnyeréséért nyújtatnak be; a pályázó életkorát igazoló „Keresztlevél” pedig az egészfizetési és magán alapítványi helyeket illető kérvényekhez. Pályázók életkora a már betöltött 14-ik évtől kezdve a még be nem végzett 16-ik évig terjedhet, hogy a növendékek az akadémiából való kilepés és a honvédséghez leendő felavatás idejére 18-ik évüket betöltsék, azonban 20 évesek még ne legyenek.

Az életkor megállapítására nézve az iskolai év kezdete, azaz október hó elseje mérvadó.

d) Ajánlatos erkölcsi magaviseletről szóló különbizonyítvány azon esetben, ha pályázó erkölcsi minősítvénye az iskolai bizonyítványban nem foglaltatik.

e) Valamely gymnasium, reál-gymnasium, reáliskola vagy az említettekkel egyenjogúsított egyéb tanintézet négy osztályának legalább is jó eredménnyel lett elvégzését, illetőleg a IV-ik vagy további osztály teltleges látogatását is igazoló, az egyes tantárgyakban való előmenetelt előtűntető „iskolalátogatási bizonyítvány”. Az iskola-év befejezése után nyerendő rendes bizonyítvány az Akadémiában a felvételi vizsga alkalmával is felmutatható.

A horvát-szlavonországi illetőségű, vagy más, a magyar szent korona területén honos, de idegenajku pályázó ifjaknak a magyar nyelvben annyi jártassággal kell bírniok, mennyi valószínű kilitást nyújt arra, hogy az előadásokat sikerrel hallgathassák. Ha azonban az első évfolyam alatt a magyar nyelvet annyira el nem sajátítják, hogy a többi növendékekkel haladni képesek legyenek, az évfolyamot ismételní tartoznak.

f) A pályázó által kiállítandó, annak atyja vagy gyámgonduka hitelesített aláírásával megerősítendő és a pályázó törvényes hadkötelezettségi idejének leszolgálását tárgyzázó kötelező nyilatkozat a *) alatti szöveg szerint kiállítva.

g) Ha a pályázó a fentebb 1. c) pontban említett életkort még legfőlebb 6 hónappal haladta volna túl, felvételnek kizárólag Ő Felsője legmagasabb engedélye mellett lehet helye.

h) Az ingyenes és félfizetési helyekre pályázó szülője (gyámgonduka) a kérvényben azt is köteles kinyilatkoztatni, hogy pályázó fián kívül neveltetik avagy neveltetett-e állami vagy magán alapítványi helyen más

gyermek is vagy pedig utóbbiak közül részesül-e valamelyik ösztöndíjban, és milyenben?

(Folyt. köv.)

*) Alulírott ezennel kijelentem, hogy a Ludovika-Akadémiában leendő felvételnek esetében, akár mint önkéntes, akár korszály és sorsszám szerint soroztatnám is be a hadseregbe vagy a honvédséghez, az 1885. évi XL-ik törvényzikk 19. szakasza és az 1883. évi XXXIV. törvényzikk 2. szakasza utolsó bekezdése értelmében, a honvédségnél teljesítendő különös szolgálati kötelezettségnek magamat alárendelem, egyuttal kötelezem magamat arra is, hogy ha a tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam IV. évfolyamának jó eredménnyel leendő elvégzése idejében 20-ik évemet még el nem érném is: védkötelezettségem tekintetéből leendő felavatás végett önként, haladéknélkül fogok jelentkezni.

Kelt stb.

N. N.
pályázó.

A fentebb kötelező nyilatkozatot megerősítem.

N. N.
szülő, gyám.

K. m. f.
N. N.) szolgabíró.
járási) tisztviselő.
(polgármester.)

Bucsu-üdvözet.

Előre nem látott körülményektől kényszerítve, alig másfél évi letelepedés után el kell hagynom Kézdi-Vásárhely városát és vidékét, azon helyet, a hol már idejövetelem alkalmával is igen szívélyes fogadtatásban részesültem. Azóta pedig szerencsés voltam ugy ezen városnak, valamint vidéke lakosságának bizalmát — csekély érdemeimet túlhaladó mértékben, fokozatosan — orvosi működésem iránt fölbresztetni és személyemnek megnyerni.

Lakásomat Sepsi-Szentgyörgyre teendem át, a honnan mindig csak hálával és tisztelettel fogok visszagondolni az oly rövid időn szerzett, de mindig maradó benyomásokra és emlékekre.

Midőn tehát fájó szívvel veszek búcsút e helytől, nem mulaszthatom el, hogy köszönetet ne mondjak igen tisztelt ismerőseimnek és kedves barátainknak, kik szívesek valának öszinte bizalmuk belém helyezni és oly készséggel támogatták a kezdet nehézségei közepett. Kérem egyszersmind mindnyájukat, hogy ne vonják meg öszinte bizalmukat tőlem jövőre se, és tartsanak meg becses barátságukban ezután is, maradván a remélhető viszonzításig mindig kész szolgálók

K.-Vásárhely, 1885. márcz. 23.

Dr. Barabás Sándor.

Köszönetnyilvánítás.

Midőn a f. hó 14-én történt tűzvész alkalmával lakásom s vagyonom egy része a lángok martaléka lett, a nagy csapás alatt vigaszul szolgált a rokonszenv, jóakarát és barátság ama számos jele, melyet ismerőseim, barátaim és rokonaim részéről ugy a vész alatt, mint azután tapasztaltam. A mélyen érzett hála által készitve, itt a nyilvánosság előtt mindazoknak, kik a mentés körül segítséggel és részvéttel voltak irántam, hálás köszönetet mondok.

Kézdi-Vásárhely, 1885. márcz. 25.

Kovács Pál.

Bucsu.

Hirtelen történt hivatali áthelyeztetésem folytán ezen uton mondok kézdí-vásárhelyi ismerőseimnek és barátainknak szívélyes búcsút.

Gyères, 1885. márczius 23.

Havlin Vilmos,
posta-gyakornok.

Szerkesztői izenet.

B. K. Elismerjük, hogy lapunknak tett némi szolgálatot, azonban ez nem jogosítja fel önt lapunkat egy területnek tartani, melyen magán boszuját egyesek és hatóságok ellen kiöntse. Rossz szolgálatot tennék a közügynek, ha mindazon támadásoknak, melyeket ön egyesek és hivatalok ellen intéz, tért engednénk. Targyalagos közleményeket ezután is szívesen fogadunk, de személyeskedések tért nem engedünk.

Felölös szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprensz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyilt tér. *)

Nyilatkozat.

Mi alattírtak kinyilatkoztatjuk, hogy Szabó Albert és Jancsó Géza urak között fennforgott becsületbeli ügy a társadalmi tisztességnek megfelelőleg elintéztetett.

K.-Vásárhelyt, 1885. márcz. 23.

Dobay János.

Ifj. Benkő Sándor.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

6 Nagysága

Csekefalvi Ilona asszonyságnak (lakik Kassán, főutca 86. sz. alatt)

szakképzettséggel és nagy tudománnyal öszeállított legkitűnőbb ternő-kiszámítása dícséretre méltó; ő a jelenkor legnagyobb mestere; azóta hogy a lottó fennáll, lottószámok összeállítására által még azt más képes nem volt napfényre hozni, mit ő; nyertünk az ő tanácsára az első betételre:

Ternót, Ternót, Ternót!!!

a prágai, brünni és bécsi egy napi huzáson: Mathilde Wilike Lundenburgból, Bukovszky János, szabómester Skleni. Stolar János építőmester, Policné és Kindermann Emánuel nyug. tanító Filippisdorf Georgswalde mellett, mind a négy morvaországi lakos.

Kisebb nyerevényekben részesültünk:

Tribucsek Ödön, Pirmitz 385. Strausz Ernst Hrotovitz. Hanzlik János, szabóm. Brünn apáca-utca 9. sz. Frenzel Ferencz Morva-Trübau. Sekera Antal Prerau, templomutca 805. sz. Krausz Gyula, Bollmány (Baranya-megye). Krausz Karolina Rómerstadt 213. Sabata Ferencz Prerau. Moudra Vincze Prossnitz királyutca 30. Hausmann János takács, Engelsberg. Fatka Mátyás keresk. Saratic Brünn mellett. Zohner Károly, Friedland a Morva folyó mellett. Kresta Johanna Freiberg. Michel József Rómerstadt 85. Travnické Mór pékmester. Dedicz 96. Viskova mellett. Witt Antal, Eibenshitz széles-utca 115. sz. Brünn mellett. Essler Adolf asztalosmester. Würbenthal (Schlesiában). Prochaska Antal Teplitz, (Csehország). Prochazda Ferencz Drahan. Panizil Anna Hachein 11. Olmütz mellett. Pollak Zsigmond tanító Turnau. Hartl József idb. Sie-

benhöfen, Bärn mellett. Nesvadba Ferencz Zahnasovicz p. Holesov. Kachlik Fanny Brünn, Zeile 39. Svoboda Ferencz Babicz. Kele mellett. Rauskolb Károly Herlsdorf. Korinek Antal Mödriz. Horák Filip vendéglős, Friedek. Hoferek Vincze Alsó-Ujod 106. Kratochwill József Nendorf 58. Oslavan mellett. Nepras János Brünn rendkúca 4. Skazel Ferencz pékmester Prossnitz urin-tca 1. szám. Launer Ferencz Rossitz. Appl Bertalan Bautsch 83. Stuchlik János Marchefich, Butschovitz mellett Morvaországban.

A budapesti huzáson:

Scheuli József Nagy-Maros téglautca 15. Kohlmayer Ferencz kárpitos Selmeczbánya. Poós András cipész Aszód. Kazmir Ilona Nyiregyháza. Gross Jákob vendéglős Bergrszász. Hajdu János Makó 272. tanyai sz. Kazar Mihály Debreczen bus-utca 714. sz. Preisz Moritz asztalos N.-Kóta. Faszka Irma Aszód. Gombál István Miskolcz tótutca 4. szám. Keinert Rezső kertész Budapest, VII. Istvánut 5. szám. Katona Lajosné Miskolcz. Belgráduca 12. szám. 3—5

Levelésekre 3 drb. 5-kros bélyeg küldendő.

Hirdetmény.

A esiktusnádi fürdő jelen évi haszonvételei 1885. április 7-én d. e. 10 órakor a fürdőhelyiségben tartandó árverésen a többet ígérőknek bérbe adtának.

A fürdők kikiáltási ára 2000 frt, bánatpénz 200 frt.

A földött sétány és kapcsolatos vendéglő 600 frt, bánatpénz 60 frt.

A mészárszék kikiáltási ára 500 frt, bánatpénz 50 frt.

Vállalkozni kívánók a bánatpénzt tartoznak előre letenni, s a legtöbbet ígérő az egész haszonbér összegekről köteles biztosítékokat nyújtani.

Írásbeli ajánlatok ugy fogadtatnak el, ha a felajánlott bérösszeg-határozottan ki van fejezve és az ezen összegnek megfelelő 10% bánatpénz mellékelve van.

Az árverési feltételek alólírtaknál Cs.-Szeredában és a fürdőhelyiségben a felügyelőnél megtekinthetők.

Cs.-Szereda, 1885. márcz. 17.

Imets F. Jákó,

alelnök.

Miklósi József,

jegyző.

3—3

Öltönyszövetek

esakis tartós juhgyapjuból középtermetű férfiak számára.

3.10 méter	4 frt 96 krért	jó	juhgyapjuból.
egy	8 frt — krért	jobb	"
öltönyre	10 frt — krért	finom	"
	12 frt 40 krért	egész finom	"

Utazó-plaidek (nagy kendők) darabonként 4 frittól 5, 8, 12 frittig. Kiváló finom öltönyöket, nadrágokat, felöltöket, kabát- és esőköpeny-szöveteket, katona-posztót, abapostót, egyenruha-posztót, kammgarn, cheviot, trico, női és teke-asztali, peruvien, dosking szöveteket ajánl

Alapítatott

STIKAROFKY JÁNOS

1866-ban.

gyári raktára BRÜNNBEN.

Minták bérmentve küldetnek; a szabómester uraknak minta-kártyák bérmentetlennül; postai utánvét mellett küldemények 10 frton felül bérmentesen.

Állandó posztó-raktárom van, mely több értéket képvisel 150,000 frittól o. é. és így önként érthető, hogy nagy üzletemben sok 1—5 méter hosszú maradvány van s kénytelen vagyok az efféle maradványokat nagyon leszállított előállítási áron elpazarolni. Minden értelmes ember be kell hogy lássa, miszerint ily rövid maradványokból minták nem küldhetők; mert néhány száz minta-megrendelés folytán az efféle végekből semmi sem maradna, és így valóságos csalás, midőn némely posztós-ézőg maradvány-mintákat hirdet, mert ilyen esetekben a minta-levágások egész végekből és nem maradványokból történnek, s az ilyen eljárások czéljai könnyen is érthetők.

Nem tetsző maradványok feleszerelte nek, vagy a pénz visszaadatik.

Levelék elfogadtatnak magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

8—20